

FELVIDÉK VETÉLKEDŐ

A csapat neve:

A csapat által elért összes pontszám:

/260

Helyezés:

--

HEGYEN-VÖLGYÖN, ÁRKON-BOKRON, ÚTON-ÚTFÉLEN

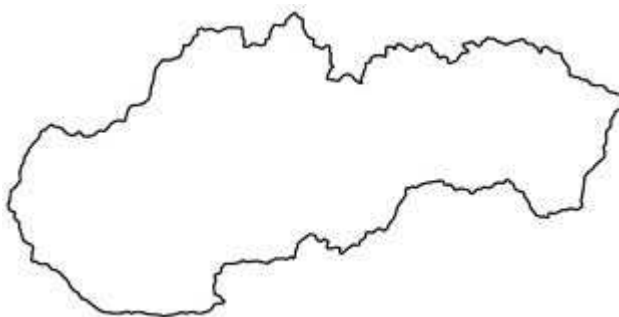
1. „Felvidék” elnevezéssel *politikai* értelemben a történelmi Magyarország feldarabolásakor Csehszlovákiához csatolt, a Dunától és az Északi-középhegységtől északra eső területeket illetjük. Hogyan határozhatnánk meg ennél pontosabban a „Felvidék” elnevezés jelentését ?

Földrajzi értelemben: _____

Történelmi értelemben: _____

2. A politikai értelemben vett Felvidék négy tájegységének nevét összekevertük. Válogasd szét a betűket, nevezd meg ezeket a tájegységeket és jelöld be őket Szlovákia vaktérképén!

ACSEEEEÉGGIKLLLYMMNOÓÖÖPPRSSSZT

3. Hol is járunk? Egészítsd ki kétnyelvűvé az alábbi „helységnévtáblákat”!

Gabčíkovo

Nové Zámky

Dunajská Streda

Kolárovo

Štúrovo

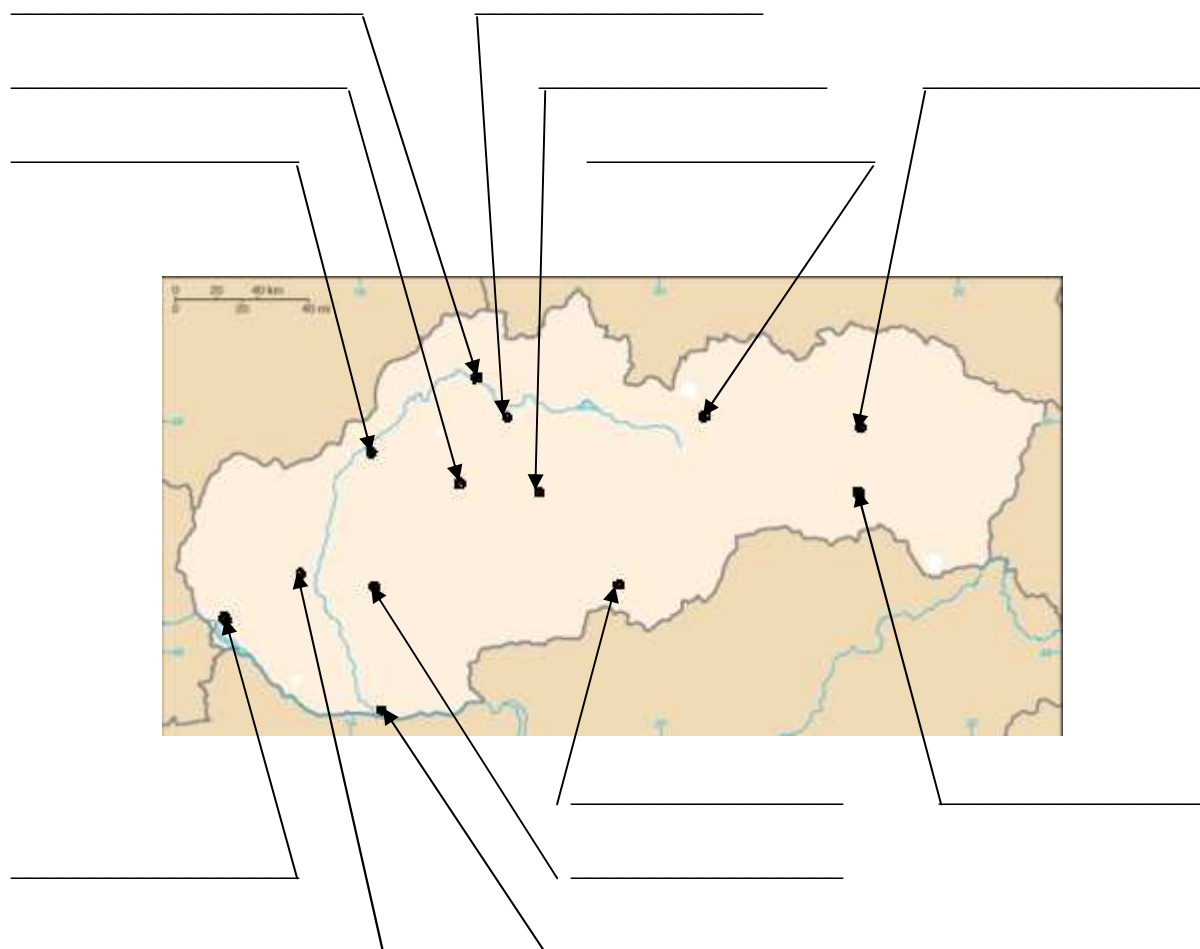
Piešťany

Hurbanovo

Humenné

Prešov

4. Az alábbi vaktérképen bejelöltünk 13 nagyobb felvidéki települést. Nevezd meg őket!

5. Jelöld be az alábbi vízrajzi vaktérképen az alábbi 5 folyót:

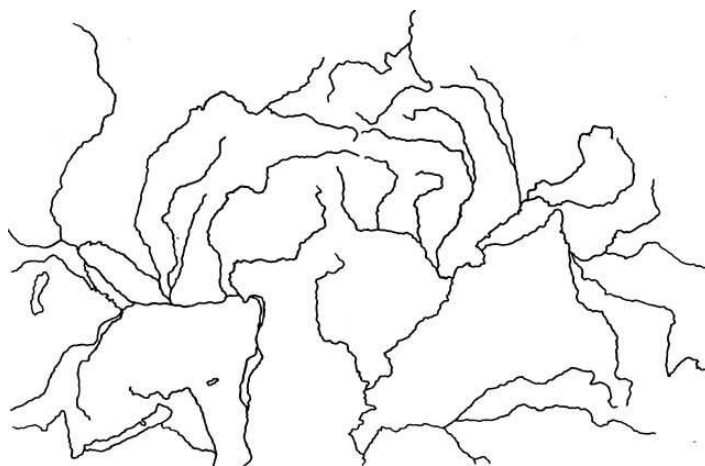
Vág

Ipoly

Garam

Nyitra

Hernád

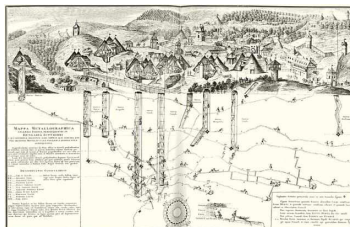
PÁROK

1. Párosítsd össze az alábbi képeket (a betűvel jelölteket a számokkal jelzettekkel), nevezd meg, mit vagy kit ábrázolnak és mi a kapcsolat közöttük!

A

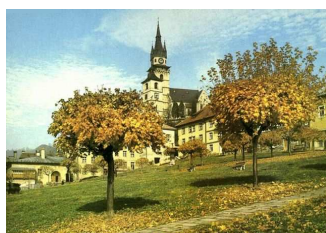
B

C

D

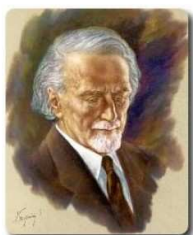
E

F

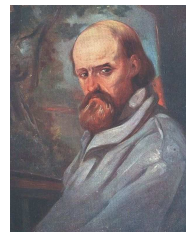
1

2

3

4

5

6

Mit ábrázol?	Mi a kapcsolat?	Sorszám + kit/mit ábrázol?
A:		
B:		
C:		
D:		
E:		
F:		

2. Nevezd meg a képen látható kastélyokat és várakat! Segítségül megadjuk mindegyik kastély nevét – úgy hogy a betűket összekevertük.

CAMBÓJ

KEBÓC

KEFLŰ

MÓLOZY

SÁKRMÉK

RAÁV

ARSOB

SERCNÉNT

RÉTLEB

3. Párosítsd (kösd) össze az alábbi irodalmi hősöket városukkal! Vajon kinek melyik irodalmi művéből léptek elő ezek a hősök? Ezt is add meg!

Kassa

Kaszperek Mihály

Komárom

Quendel Gáspár

Lőcse

Brazovics Athanáz

Lubló

Áronffy Loránd

Pozsony

János mester

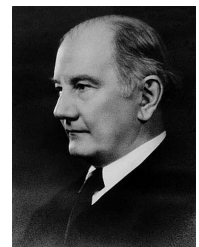
FILM, SZÍNHÁZ, MUZSIKA

1. Szülei vándorszínházi társulattal járták az országot, amikor is Losoncról tartottak Rimaszombat felé, s várandós édesanyja Rimaszombat első lakóházában, egy csizmadia-mester házában hozta világra. Hat évesen lépett színpadra először. Huszonegy éves volt, amikor a Nemzeti Színházhoz szerződötték. Ötvenegy évesen örökös tagjává vált e teátrumnak. Hetvenhat évesen érte a halál. Mi volt a neve amikor megszületett, és milyen néven vált (maig) közismertté?

2. Egy Kossuth-díjas, kiváló és érdekes művész nevét keressük, aki csak tíz éves koráig élhetett szülővárosában, Pozsonyban, majd a történelem vihora Budapestre sodorta. Egyik pályatársa imígyen búcsúztatta gyászbeszédében: „Ilyen nagy hatású, intenzív, gyönyörű és ilyen szépen éneklő primadonnája nemigen volt még a magyar operaháznak.” Sokszínű volt, és kivételes átéltséggel énekelt. Szinte „elégett” egy-egy előadáson. Szerepelt tévében, rádióban, filmekben is, imádta és meg is érdemelte a sikert. Ki volt ő?

3. 1877-ben született Pozsonyban. 1894-ben lett a budapesti Zeneakadémia növendéke. 1898-ban megkezdte koncertező pályafutását, és két világrész ünnepelt zongoraművésze lett. 1905-től 1915-ig a berlini Zeneművészeti Főiskolán tanított, 1919-ben a budapesti Zeneakadémia társ-igazgatója, 1934-ben főigazgatója lett. 1919-től 1944-ig a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarának vezető karnagya volt. A második világháború idején elhagyta Magyarországot. 1948-ban az Egyesült Államokban telepedett le, élete utolsó éveiben a Florida State College-ban tanított. New Yorkban halt meg, nyolcvanhárom éves korában. Napjainkban nevét viseli több magyarországi intézmény is, így például egy szimfonikus zenekar, egy zeneiskola és egy zeneművészeti szakközépiskola is. Ki ő?

4. Kik a fényképen látható személyek és miről nevezetesek?

5. A révkomáromi Nádor utcában született. A 20. század eleji operett hatalmas nemzetközi sikereket és népszerűséget ért el egyik legkiválóbb képviselője. Zenéje azt a jellegzetes bécsi frivolitást és derűt sugározza, amely a Monarchia fővárosát a századfordulón jellemezte. Rendkívüli dallami és ritmikai invenciója eredetiséggel és szellemes iróniával párosult. Ki ő?

Nevezd meg három máig igen népszerű művét – a kérdések segítségével!

A milyen ki? _____

Minek a kije? _____

A minek a mije? _____

6. Vágsellye – Vágfarkasd – Komárom – Budapest. Egy mindössze 47 éves életút legfontosabb állomásai. Alig negyedszázados színészi pályafutás jutott osztályrészéül, mégis nézők ezreinek szívébe lopta be magát tehetségével és sármjával. Szobra Révkomáromban áll. Ki volt ez a tragikus hirtelenséggel elhunyt, nagyon sokoldalú, népszerű színész?

7. Egy felvidéki születésű, Jászai Mari díjas színművésznő nevére vagyunk kíváncsiak, aki két évtizedig volt a budapesti Madách Színház társulatának tagja, négy évig pedig a pozsonyi Magyar Kulturális Intézetet igazgatta. Vajon ki ő és melyik emlékezetes filmszerepét idézi ez a fénykép?

8. Egy korszakos jelentőségű magyar film rendezője, egy igen jelentős 20. századi magyar író testvére. Ő is és testvére is más-más néven vált ismertté, és egyikük sem a születési nevét használta. Ki a filmrendező, mi a film címe, ki a testvér, melyik felvidéki városban születtek és mi volt az eredeti családnevük?

A rendező: _____

A film: _____ A testvér: _____

A város: _____ Az eredeti családnév: _____

SZÍNEK ÉS FORMÁK

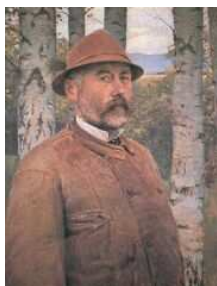
1. Kisszebeni születésű emberünk huszonhét éves koráig patikussegédként dolgozott. Mindenki kissé különc, de csendes, szorgalmas embernek ismerte. Majd egy meleg őszi délután egy percre leült a gácsi patika ajtaja elé pihenni, s szórakozottan lerajzolta egy vénycédula hátára a szemközi ökrös szekeret. A rajz láttán pedig az idős, jólelkű patikárius így kiáltott fel: „Hisz maga festőnek született!”. Ekkor a patikussegéd a feje fölött hangot hallott: „Te leszel a világ

legnagyobb napút-festője, nagyobb Raffaelnél!”. Erre emberünk otthagya állását, és különböző mesterektől festészetet tanult. Utazásokat is tett, jelentősebb képeit Keleten festette. Mintegy száz nagyobb művet alkotott. Ma Magyarország egyik legnagyobb és egyben legtalányosabb festőjeként tartjuk számon. Ki ő és melyik felvidéki várost ábrázolja ez a festménye?

2. A 19. század derekán született festőnk nemesi családból származott. Münchenben majd Párizsban tanult. Hol Bécsben, hol szülőhelyén, Beckón élt. Festői igényessége a természet alapos ismeretéről is árulkodó, rendkívüli erejű műveket alkotott. A század vége felé az élet peremére szorultak felé fordult. Képein túladván, pénzét a rászorulóknak szétosztva, a létminimum határán élt. A naplóját franciául és magyarul író báró, mély műveltségű művész, egész életét megkeserítő üzleti fájdalmak dacára, szüntelen gyalogos vándorutakon járt. Ha kellett, járványos betegeket ápolt, vagy a szegedi nagy árvíznél segített, vagy éppen a csavargóknak próbált megélhetést szerezni. Az I. világháborúban harctéri rajzolóként bejárta Galíciát, Szerbiát és Dél-Tirolt. A harctéren megsebesült, nagy betegen, magányosan hunyt el bécsi műtermében. A neve?

3. Zsellércsaládból származott. Négy elemi és két reáliskolai osztályt végzett Pozsonyban, majd lakatosinas lett. Felszabadulásakor díszkaputervével aranyérmet nyert, faragványai pedig általános elismerést keltettek. Prágai katonáskodását követően sikeresen próbálkozott a porcelánfestéssel és a szobrászattal is. Első nagy megbízatása az azóta elpusztult pozsonyi Mária Terézia lovas szobra elkészítése volt. Mátyás király lovas szobrának tervével első díjat nyert, a művet meg is valósították. Számos más köztéri és épületdíszítő szobra is ismert. Alkotásai monumentálisak, a szobrászat klasszikus tradícióját őrzik. Ki ő?

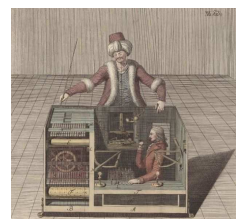
4. Magyar impresszionista festő. Művészetkedvelő felvidéki nemesi családból származott. Egyik leghíresebb festményének modellje – a később 101 éves kora megért – felesége volt. Ragyogó színekkel készült természetábrázolásai jórészt műteremben készültek, de ez semmit sem von le értékükből, festményei máig igen közismertek és közkedveltek Magyarországon. Ki ő és hol született?

/6

FELTALÁLÓK, IPAROSOK, TUDÓSOK, MÉRNÖKÖK

1. E pozsonyi születésű mester daljátékának bemutatójától számítják a magyar operajátszás kezdetét. Volt egy érdekes, ám elfeledett találmánya is: a világ első távíró rendszerét találta fel, amely egymástól mintegy 10 kilométerre lévő őrházak láncolatán alapult, és a jeleket kivilágított ablakrendszerrel szándékozott továbbítani. Ki ő?

2. Mi ez? Ki ez? Ki az a pozsonyi születésű személy, akinek a nevét ez a kép eszedbe juttatja? Mit ábrázol a kép?

3. Alacsony sorból, német anyanyelvű családból származott. Tanulmányait szülővárosában, Pozsonyban végezte, a szlovák nyelvet Trencsénben, a magyar nyelvet pedig Tatán (!) sajátította el, 1826-tól 1827-ig. 1830-ban Benedek-rendi szerzetes lett. Bölcsészeti doktorként Győrben tanított, majd Pozsonyban. A szabadságharcban történt részvételéért börtönbüntetést szenvedett. Az egyik ellene felhozott vádpont az volt, hogy magyarosította nevét. Közkegyelemmel szabadult. 1857-ben tért vissza tanítani a győri bencés gimnáziumba. 1861-ben Pestre költözött. 1871-ben a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja lett. Kiemelkedő történettudományi és régészeti munkásságával érdemelte ki ezt. Szerkesztője volt az Archaeologiai Közleményeknek, az archeológia tanára lett az egyetemen. Őre volt a Magyar Nemzeti Múzeum régiségtárának. 1874-ben Besztercebányára, majd Jánosiba, végül Nagyváradra került, kanonoknak. Itt is hunyt el. Ki ő?

4. Egy pozsonyi születésű fizikus nevére vagyunk kíváncsiak, aki a katódsugarakkal kapcsolatos munkáiért Nobel-díjban részesült. A bécsi, majd a budapesti egyetemen fizikát és kémiát, Heidelbergben és Berlinben matematikát hallgatott. Eötvös Loránd engedélyével rövid ideig a budapesti egyetemen dolgozott. Ezután többnyire Németországban működött. A szabad térbe kivezetett katódsugarak vizsgálatához az 1890-es évek végén segédelektrodos katódsugárcsővet szerkesztett. Kutatásainak másik fontos területe a foszforeszcencia jelenségének vizsgálata. A fotoelektromos hatásra adott magyarázatát általában ma is elfogadják. Ki ő?

5. Történelmi okokból ennek a két személynek a nevét mindig együtt emlegetjük – de hiszen üzlettársak is voltak Pesten. Egyikük Pozsonyban született, a másikuk Pozsonyban halt meg. Kik ők és melyikük a pozsonyi születésű?

6. A magyarországi csillagászat újjáteremtője, a hazai légkörtani kutatások megszervezője, a hajózás és a vasút ügyének fáradhatatlan szószólója (maga is vizsgázott hajóskapitány és mozdonyvezető!), az amatőr fényképezés egyik úttörője, a kitűnő zongoraművész és komponista nevét keressük. Külföldön elsősorban mint a fizikai csillagászat (asztrofizika) és a modern műszertervezés egyik jeles művelőjeként említik. Magyarországon azonban nem csekély érdemeket szerzett azzal, hogy fedeleket, kutatási lehetőséget adott a korszerű csillagászatnak, vagyonának nagy részét a tudomány előmozdítására és népszerűsítésére áldozta, másfélezer holdnál nagyobb Komárom megyei birtokát pedig a magyar népnek ajándékozta. Pesten született és Budapesten hunyt el – neve mégis egy Zsitva-parti településhez kötődik. Ki volt ő, mi a település neve, és mi a kettő közötti kapcsolat?

7. Egy vágsellyei születésű hídépítő mérnök nevére vagyunk kíváncsiak, aki két igen jelentős budapesti épület tetőszerkezetének megalkotásában is részt vett – ma nyilván úgy mondanánk, hogy „statikusként”. Ki ő és mi ez a két budapesti épület?

KATONÁK, HŐSÖK, MÁRTÍROK

1. Az alábbi „csoportképen” ábrázolt katonák nem mind egy történelmi korban éltek, de valamennyien kötődnek a Felvidékhez. Van amelyikük már születésénél fogva is, mások pedig inkább csak harci cselekedeteik révén. Nevezd meg e máig híres katonákat és felvidéki kötődésüket, valamint azt is írd le, hogy mely katonai eseményekhez köthető nevük!

1: _____

2: _____

3: _____

4: _____

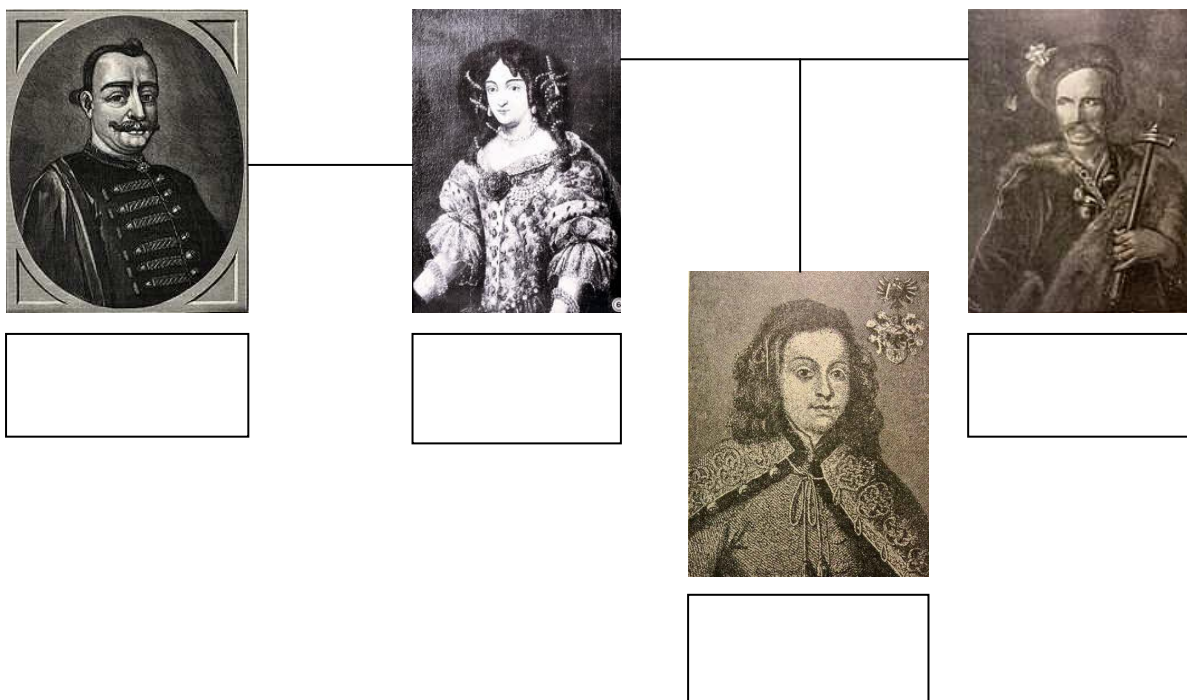
5: _____

2. Két papra és egy kanonokra emlékezünk, akik együtt haltak hitükért rettenetes vértanúhalált Rákóczi György hajdúinak kezétől egy felvidéki városban. 1905-ben boldoggá, kilencven évvel később szentté avatták őket.

Hogy hívták őket és milyen együttes néven ismerjük ma hármójukat?

3. Egészen különleges család volt az övék – katonák, hősök, sőt mártírok is voltak, a magyar szabadság mártírjai. Mindannyian igen nagy köztiszteletnek örvendenek napjainkban is. Mégsem volt egyetértés a családban, hiszen a gyermek így írt édesanyja és mostohaapja házasságáról: „anyánk a te szolgáló leányod férjének személyében kígyót fogadott az ágyába”. Ki ez az anya, ki volt a vérszerinti és ki a mostohaapa – és ki a gyermek, aki ezt a gyűlölettől sistergő mondatot papírra vetette? Egészítsd ki a családfát a nevekkal, a születési és halálozási adatokkal, valamint a házasságkötési dátumokkal!

4. Főnemesi származású politikus, történelmi név viselője, aki bátor, példamutató politikai-emberi kiállásáért súlyos meghurcoltatást szenvedett, a Szovjetunióban, majd Csehszlovákia majdnem minden börtönében raboskodott, végül egy morvaországi börtönben halt meg. Földi maradványai Prágában, egy tömegsírban nyugszanak. Az orosz legfelsőbb bíróság korábbi ítéletét semmisnek mondta ki, s rehabilitálta őt. A lengyel köztársasági elnök posztumusz kitüntetésben részesítette. Születésének 100. évfordulóján ünnepi ülést tartott tiszteletére a magyar országgyűlés. Szülőföldjén már őt településen örökíti meg emléket szobor, de sem a szlovák, sem a cseh állam nem rehabilitálta őt – mind a mai napig. Ki ő és mivel vívta ki kortársai és az utókor elismerését?

1. Nagy múltú történelmi hely, minden időben jelentős szerepet játszott a felvidék harcaiban. Egészítsd ki a hiányos történetet:

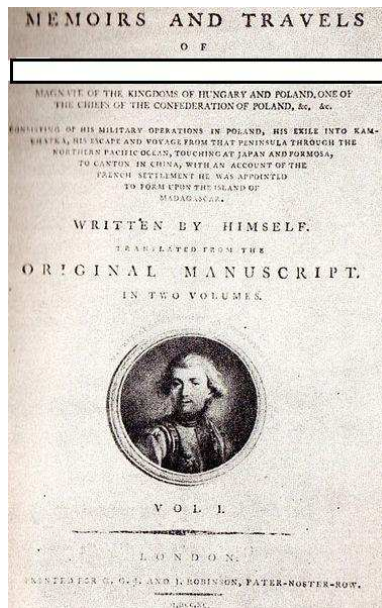
..... várátnagyvezír 1663-ban elfoglalta. 1664-ben
tábornok visszafoglalta, ekkor esett elezredes, akinek emlékművet
állítottak. 1665 nyarán ismét ostrom alá vette a török. 1678-ban
foglalta el, majd feladta, de 1685-ben ismét visszafoglalta. 1703. szeptember 17-én
..... kurucai vették be, de október 31-én a császáriak visszafoglalták.
Rövidesen újra kuruc kézre került. 1708 októberébentábornok
serege foglalta el. Nemsokára azonbanseregei foglalták el, és
mivel megerősíteni nem tudták, 1709-ben falait lerombolták.

2. Rákóczi, a vezérlő fejedelem politikai és harci tettei mellett a nyelvújításra is gondot fordított, s tett is azért hogy a magyar nyelvet használja, terjessze és finomítsa. Beszédeit is maga írta magyarul. Mai napig használatos az a fogalom, amelyet ő vezetett be anyanyelvünkön. Maga a gondolat is újszerű volt a korabeli Európában – az ónodi országgyűlésen pedig megszavazták! Mi is ez?

3. A Szőgyénhez és Esztergomhoz közeli Párkány egy híres, sorsfordító csata helyszíne volt a 17. században. Mikor és kik vívták, és mi volt a csata jelentősége?

UTAZÓK

1. Grófi családból származó emberünk a Felvidéken látta meg a világot, innen indult – egy örökösödési per folyományaként – négy földrészt érintő kalandos életútja, melynek végén király lett. Apja nem fukarkodott a keresztsnevekkel: többek között a Máté, Mária, Mihály, Ferenc, Szerafin, Ágost neveket nyerte el a keresztségben. De ha manapság emlegetjük, vezetéknéve után egy másik, hetedik keresztnévet említünk. Önéletírásának címlapjából kitöröltük idegen helyesírással írt nevét. Hogy hívták őt? Hol és mikor született? Hol és mikor halt meg?

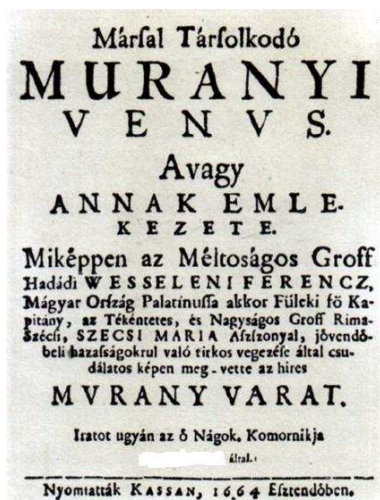

2. A magyar történelemben igencsak nevezetes grófi családból származott. Pozsonyban született és Konstantinápolyban halt meg. Vízi úton szelte át Európát és ezért az akkor bizony nem mindennapi vállalkozásáért Becsületrendet kapott. Különféle társaságok, egyletek, gyárak alapítója, de élete különös módon leginkább a tűzoltással fonódott össze mind Magyarországon, mind Törökországban. Mindenütt nagy közmegebecsülésnek örvendett. Valószínűleg ő volt az első keresztény, aki a pasa címet úgy kapta meg, hogy nem kellett hitét elhagynia és a muzulmán hitre áttérnie. Ki is ő?

3. Ez a felvidéki születésű zoológus, tanár, vadász és természettudományi író, aki szegény iparoscsaládba született, tehetségének, kitartásának, szorgalmának köszönhetően Afrika-kutatóvá vált: 6 alkalommal összesen 16 évet töltött a fekete kontinensen. Több, mint 60 000 példányból álló anyaggal gazdagította a Magyar Nemzeti Múzeum állattani gyűjteményeit. Ez a gyűjtemény mintegy 300 új állatfajt tartalmazott, amiből közel negyvenet róla neveztek el. Ki ő és hol és mikor született?

SZÓ, SZÓ, SZÓ

1. Egy felvidéki születésű barokk költő, táblabíró, országgyűlési képviselő nevére vagyunk kíváncsiak, aki azzal az elbeszélő költeménnyel alapozta meg hírnevét, melyet munkaadója saját költségén nyomtatott ki és több száz példányban szétküldözgetett ismerőseinek. A történet – nem árulunk el ezzel titkot, hiszen a mű címlapján is olvasható – Murány várának bevételéről szól. De mi köze ehhez Vénusznak és Marsnak?

A költő neve: _____

Születési helye: _____

Vénusz és Mars a történetben: _____

2. Földbirtokos volt, hat nyelven beszélt, művei a magyar és világirodalom aranykönyvében jegyeztettek. Kevesen tudják, hogy harcos országgyűlési képviselő is volt, s kiállt politikai céljaiért. Ki ő és hol született?

3. Anna, Júlia, Célia – a magyar reneszánsz legnagyobb költője megejtő hangulatú versekben fejezte ki hozzájuk fűződő érzéseit. Ki a szerelemes dalnok, hol és mikor született – és hol van eltemetve?

4. Az alábbi történetben egy igen híres, felvidéki születésű író műveinek címeit rejtettük el. Aláhúzással emeld ki a megtalált címeket, valamint add meg az író nevét és születési helyét is! Mi történt a település nevével 1910-ben?

A diákok nyomában

Csahossy uram lassan bandukolt a lankás, lohinai domboldalon. Fekete csizmájának sarka besüppedt a tavaszi harmat áztatta földbe. Lassan húsvét....de neki még nagypénteken is rónia kell a mezőt. A friss zöld fű, a lohinai fű illata betöltötte a tavaszi levegőt.

Nehéz munka volt az övé, bizalmas. Úgy is nevezték „a vármegye rókája”! Nem maradt felderítetlen sötét ügy, ha azt a kezébe vette. Ha orra szimatot kapott, mint a ravaszdi, akihez hasonlították, addig-addig járt a nyomon, míg megcsípte a zsákmányt!

Most is nyomot követett. A tót atyafiak, akikkel útközben találkozott elmondták, hogy erre látták a két idegent, úgy festettek, mint két diák, gúnyjuk eléggé viseltes és kopott volt, vállukra vetett köpenyük nem takarta el a foltokat.

„Az a két koldusdiák! Mit követhettek el a nyavalyások, hogy a környékelieknek ennyire a bögyében vannak? Többen is jelentették, urak és parasztok, hogy gyanús, nagyon gyanús.....! Idegen, diákféle, nem jelent ez semmi jót!

De most nem hagyta, hogy a sok, rossz gondolat, ami a lelket megmérgezi, betöltse az agyát, igyekezett a szép tavaszra, a húsvéti kalácsra gondolni, arra a pillanatra, amikor a kis kerti vendéglőben a lány, a Sipsirica majd elébe teszi – sonkával, tojással, ahogy illik, s azzal a kedves mosollyal, ami csak neki járt ki. Közben a kis primás játszott a Stradivárin, lágyan, édesen, lalalala....

A nyikorgó hang durván rántotta vissza Csahossy uramat a valóságba. A vaskakas! A fekete kakas hangja, amelyet a tavaszi szél meg-megforgatott az udvarház kis tornyos kiszögellésén. Már látszott az eladó birtok, mely régóta várta, hogy egy új tulajdonos megmentse az enyészettől. Csahossy ismerte a gazdát, régóta. Az a vén gazember! Fura körülmények között jutott ehhez az udvarházhoz, itt a Belaja Voda mellett. Szegény emberként kezdte az életet, amikor hihetetlen szerencse érte. A lutri, az hozta meg a szerencsését, ahogy a jó palócok mondogatták: Ad is az Isten, de el is vesz! Mert a szerencse után jött a szerencsétlenség is csőstül: a gazda megnősült, szerelemből! Felesége, a batyus zsidó lánya is szép pénzt hozott a házasságba, de miután leánykájukat a világra hozta, már nem örülhetett a szép tavasznak, gyenge szíve nem bírta tovább a megpróbáltatásokat. Családi öröksége, a titokzatos fekete láda, ma is a pincében állt, lelakatolva, utolsó kívánságának megfelelően, hogy csak a lányka tizenötödik születésnapján nyitható fel. Csak nem ezt orrontotta meg a két deák? Mert most jön el a születésnap! A tizenötödik tavasz.

A gazda minden pénze a lányra ment el, a nevelőnőkre, cselédekre, a külföldi utakra, hogy lásson, tanuljon meg mindent, ha az édesanyját nem tudta pótolni számára. Úgy élt a lány, mint a galamb a kalitkában, aranykalitkában – mindene megvolt, csak a szabadsága nem, a szeretet béklyó is tud lenni, ha egy lélek szárnyalni akar.

Apja már csak abban bízott, hogy egy gazdag kérő..... A háznál megfordultak ugyan a gavallérok, szegény-gazdag egyaránt, de egy sem volt elég jó, a lány mást akart.

De már ott is volt előtte a ház, s az úr a tornácon, aki a vendég elé jött, maga a gazda. Szíves szóval invitálta a váratlanul érkezett „vármegyei embert” a terített asztalhoz, amelyen ott állt a bőjtös szilvalevessel teli cseréptál, s a lány, aki rámosolygott az érkezőre, egy újabb terítéket tett az asztalon lévő négy mellé. Mert vendégek voltak ott, két kisuvickolt arcú, pödrött bajszerű, nyalka deák!

S fény derült a titokra is: nem volt ott semmiféle bűn, a láda nem varázsszereket, vagy más, ördögtől való dolgot rejtett, hanem egy könyvet. A török időkről szólt, a beszélő köntös címet viselte, s a lányka édesanyjának utolsó levelét őrizte lapjai között, szó sem volt zsidó kincsekről, varázsszerekről – ahogy azt a jónép vélte. A diákok pedig társukért jöttek, hogy elkísérjék az eperjesi kollégiumba, ahol első leányként, az orvosdoktori órákat kívánja hallgatni, hogy soha egy anya se kerüljön többé édesanyja sorsára.

Az író neve és születési helye: _____

1910: _____

5. *Csak vissza, vissza! Mulandó minden, ah, belátom: csalárd napsugár és síró patak. Én meghajolt, szegény virágom, az ifjuság s a szépség meg ne csaljanak! Az élet fagyva van, s megdermedett... Hervadva meddig élsz még? Csak vissza, vissza! nincs itt kikelet!*

Két, ma már sajnos kevésbé ismert felvidéki magyar költő egy-egy versének egy-egy versszakából állítottuk össze – a központosítást természetesen megváltoztatva – a fenti szöveget. Kik ők, mikor éltek – és melyik versükből idéztünk?

_____	_____
_____	_____

6. Ebben a házban töltötte gyermek- és fiatal korát az a híres író, akinek néhány könyve címét kicsit összekevertük. Ki az író, melyik felvidéki városban, melyik utcában áll ez a ház, és hogyan hangzanak a művek címei – helyesen?

Az igazi nővér, Eszter
Idegen emberek hagyatéka
Egy polgár Budán
A régi kaland
Lucrétia fia vallomásai
Válás műsoron kívül
Égnek a gyertyák
A csonkig kitépett noteszlapok
Egy szerető úr Velencéből

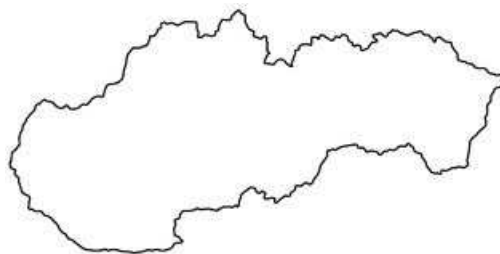

Az író: _____ A ház itt áll: _____

A könyvek címei: _____

SZŐGYÉN

1. Jelöld be a vaktérképen Szőgyén helyét! Melyik szlovákiai kerülethez tartozik a település?

2. Milyen alkalomból került sor a hivatalos kapcsolatfelvételre Szőgyén és Tata között, az 1990-es évek derekán? (Segítségül annyit, hogy a kapcsolatfelvételt Szőgyén akkori polgármestere kezdeményezte.)

3. Kik, mikor és hol írták alá a Tata és Szőgyén közötti testvérvárosi megállapodást?

Kik: _____

Mikor és hol: _____

4. Ki most Szőgyén község polgármestere?

5. Amint napjaink Tatája eredendően két község (Tata és Tóváros) egyesülésével jött létre, úgy a mai Szőgyén is két önálló településből alakult ki. Mi volt e két település neve? Mi utal erre a kettősségre Szőgyén község címerében?

6. Mire utal a Szőgyén község címerének bal alsó mezőjében látható ábrázolás?

7. Annak a híres-neves személynek a nevét keressük, aki ugyan nem Szőgyénben született, hanem a közeli Muzslán, de neve mégiscsak testvértelepülésünkkel fonódik össze, hiszen ennek a községnek lett jegyzője 1829-ben. Egyik legjelentősebb költőnk népszerű verse nyomán irodalmi alakká is vált. Ki ő és ki írta róla a közismert verset?

8. Az előző kérdésre visszatérve: mi örökíti meg ma Szőgyénben ennek a híressé vált személynek a nevét, emlékét? Több dolgot is felsorolhatsz!

9. Tata város önkormányzata több módon is segíti a szőgyéni magyar gyerekek és fiatalok nemzeti identitástudatának megerősödését. Például úgy, hogy egyszeri 10-10 ezer forintos anyagi támogatásban részesíti a szőgyéni magyar tanítási nyelvű alapiskola első osztályába beiratkozókat, egy magyarországi országos szervezet ún. beiratkozási ösztöndíj programján keresztül. Mi a neve ennek a szervezetnek? És mi a neve a szőgyéni magyar alapiskolának?

10. A tatai önkormányzat minden év augusztusában egyhetes képzőművészeti tábor keretében látja vendégül Szőgyén, valamint az erdélyi Szováta és a délvidéki Magyarokanizsa legtehetségesebb általános és középiskolás diákjait. Az idén hányadik alkalommal kerül sor erre a táborozásra?

CSEHSZLOVÁK-MAGYAR LAKOSSÁGCSERE

Mit tudsz az ún. „csehszlovák-magyar” lakosságcseréről? Válaszodat legfeljebb 1 oldal terjedelemben készítsd el!